

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Cap. I. De DD. Inquisitorum potestate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

83. Legit quis librum hæretici authoris qui non tractat de religione ex professo: vel librum authoris Catholici cum scholiis aut commentariis hæreticorum: incidit ne in Bulla Cœna excommunicationem? Incidere Suar. docet, quidquid alij ex-teri conclament. Audit librum hæreticum legentem. Non incidere Sanchez ait; quia audire non est legere, & verba legis pre-nalis in sua sunt propria significatione accipienda. Probabilior tamen existimo contrariam Suarij sententiam: quia nomine audientis legit ille. Legit librum hæreticum in Provincia, ubi Bulla Cœna non est recepta. Non incurrere excommunicationem Sanchez existimat. Legit illum librum ruti-idiomatis, quo conscriptus est. Non incidere in excommuni-cationem Suarius iudicat; quia mens Pontificis non violatur. Libros hæreticos comburit auctoritate propria, nec Inquisitori-bus tradit. Suarius defendit eum ab excommunicatione; quia dum liber comburitur, non retinerur, quod Bulla præ-scribit.

EXAMEN II.

Circa materiam de Augustissimo Inquisitionis, Tribunali.

NB hæc in germania

CAPVT PRIMVM. *vsu non habent*

De DD. Inquisitorum potestate.

1. *D* materiei fidei complementum opera pretium duxi adijcere Tribunalis Inquisitionis tractatione. In primis itaque Inquisitorum exprime iurisdictionem. An sit Ordinaria, vel delegata?

In se & à principio delegata est, & omnibus excellentiis delegatae fungitur; attamen valde accedit ad Ordinariam, ita vt careat delegatae imperfectionibus. Colligo hinc posse causas hæresis alteri delegare. Imò dubium est, num sic delegatus ab inquisitoribus possit subdelegare. Tam angusta eorum iurisdictione.

2. *Ad quam sese Inquisitorum extendit iurisdictione?* Non solum ad ea, quæ ipsis competunt ex iure communi; sed ad ea etiam, quæ sunt consuetudine recepta.

An sit hæc iurisdictione Ecclesiastica, an secularis? Tota est Ecclesia

572 *Moralis Theologiae Tract. V. Virtutes, Ecclesiastica, etsi iudices etiam sint in civilibus causis suorum familiarium.*

4. *Habent ne familia in armatam? Ita planè, & huiusmodi armorum licentiam suis ministris, etiam Aduocatis, & Consultoribus possunt concedere.*

5. *Possunt ne Inquisitores ab Inquisitore generali, aut deponi, aut de loco in locum transferri? Minimè, sine iusta causa. Quid si causa mutandi sit ex aliorum parte iniusta, v. gr. quia contra Inquisitorem odia, vel dissensiones personarum principum inuexere? Debet provideri de meliore Inquisitione; ne aliorum culpa in ipsius vergat incommodum.*

6. *Inquisitores Regulares possunt ne delinquentes à suis Superioribus puniri? Non solum puniri nequeunt in proprio officio, sed neque in aliis, saltem ea poena, quæ aliquo modo proprii officij exercitium posset impedire.*

7. *Inquisitor recusatur iudex, ut sit spectus: ad quem ammittendum? Ad summum planè Inquisitorem.*

8. *Quam necessarium sit Consultorum, seu Qualificatorum iudicium? Ad declarationem propositionum vocari assolent; at id fortè necessarium non est quando Inquisitores sunt Theologi. Verùm eorum suffragia decisiva non sunt, sed consultiva tantum.*

9. *Possunt ne Clerum ac iudices laicos cogere per censuras? Clerum quidem possunt censuris obligare, vt cum populo confluat in templum ad edictum fidei exaudiendum. Et iudicem laicum ad sententiæ à se latae executionem. Quia si negligat iudex? Possunt contra ipsum procedere tanquam hæreticorum fautorem.*

10. *Incurrunt ne hinc Inquisitores ullam irregularitatem? Iam asserui in censurarum materia non incurrere; quia quomodocunque concurrant ad reorum condemnationem, non fiunt irregulares ex Decreto Pauli IV. & Pij V.*

11. *Assolent dominorum temporalium statuta iurisdictionem Inquisitorum impedire: quid tali in casu? Profectò, quæcumque eiusmodi statuta sunt ipso iure nulla; possuntque Inquisitores cogere temporarios dominos sub excommunicationis poena ad statuta illa reuocanda.*

12. *Possunt ne rei ab inquisitorum sententiâ appellare? Ab interlocutoria possunt, non tamen à definitiua. Illud item affirmo reos Superiorem adire non posse per viam querelæ, & supplicationis.*

13. *Habentur ne Inquisitores pro presentibus suis in Præbendis, & dignitatibus? Ita planè, etiã quo ad quotidianas distributiones.*

14. *Inquisi*

Examen II. De Tribunali S. Inquisitionis. 573

14. Inquisitorum peritiam, & etatem expendo. Magis eos
imisperitos quam Theologos esse debere assero: nec necessa-
rio habere quadraginta annorum etatem affirmo.
15. Expirat ne Inquisitorum iurisdictio morte concedentis,
v.g. Papa vel supremi Inquisitoris? Non expirat, etsi fuerit
concessa cum clausula, ad beneplacitum.

CAPVT II.

In quo habeant DD. Inquisitores iurisdictionem, &
de quibus cognoscant.

16. **H**abent ne Inquisitores iurisdictionem in Episcopum? §. 1.
Titularem tantum, vel erectum & non confirma- Subditis
tum non possunt capere, (nisi fortè esset de fuga suspectus, Inquisi-
vel aliquid in detrimentum fidei moliretur;) possunt tamen torum
dicta testium contra illum accipere, vt sic negotium instru- iurisdic-
ctum ad Pontificem immittant. tioni.
17. Habent ne iurisdictionem in generales Ordinum Regu-
larum? Generales hi non funguntur Episcoporum priuile-
gio. Attamen Inquisitores non debent contra illos procedere,
sed supremum Inquisitorum admonere Senatum.
18. Possunt ne contra Nuncium Sedis Apostolicae procedere,
aut eiusdem Sedis Apostolicae Officiales? Non possunt.
19. Subditus ne Inquisitoribus non baptizatus? Sicut non
est Ecclesiae subditus, ita nec Inquisitoribus pro Ecclesia de-
certantibus.
20. Dubitatur, an baptizatus sit. Præsumendus quidem
baptizatus; si educatus & natus inter Christocolas; non si in-
ter infideles. Quid si ab infidelibus captus esset ante discretionis
annos? Non posset vti hæreticus puniri; quia sufficienter non
fuit instructus.
21. De quibus causis possunt cognoscere Inquisitores? Non §. 2.
solum de causa hæresis, sed etiam de omnibus connexis, & Causa
incidentibus. Idem non solum corripunt hæreticas proposi- Inquisi-
tiones, sed etiam alias notæ inferioris; v.g. hæresim sapien- toribus
tes, malè sonantes piarum aurium offensiuas, temerarias, addicta.
scandalosas, stultas.
22. In quonam sensu ab Inquisitoribus accipienda verba
dubia? In sensu Catholico, nisi qualitas personæ de hæresi
suspectæ obstare videatur.

2. Subiecti